

tukes

9.11.2021

SCIP-webinaari: Tukesin kemikaalivalvonta ja valvontakeinot

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Esityksessäni tänään

Ilmoittaminen Suomessa 19.7.2021 alkaen
Lainsäädännön terminologiaa
Tukes ja markkina-
valvonta
SCIP-tietokanta

Lainsäädäntö

- Jätedirektiivin muutos (EU) 2018/851 ja sen artikla 9 kohta 1 (i) on toimeenpantu kansallisesti kemikaalilain 599/2013 muutoksella.
- **22 b §(15.7.2021/716) Tietojen toimittaminen esineen sisältämästä erityistä huolta aiheuttavasta aineesta**
 - REACH-asetuksen 3 artiklan 33 kohdassa tarkoitetun esineen toimittajan on toimitettava mainitun asetuksen 33 artiklan 1 kohdan mukaiset tiedot Euroopan kemikaalivirastolle. Tiedot on toimitettava käyttäen Euroopan kemikaaliviraston tätä tarkoitusta varten saataville asettamia lomakkeita ja ohjelmistotyökaluja. Velvollisuus ei koske sellaista esineen toimittajaa, joka ainoastaan toimittaa esineen kuluttajalle.
- Lakimuutos tuli voimaan Suomessa 19.7.2021.

Lainsäädännön terminologiaa – Markkinoille saattaminen

REACH-asetus

- "markkinoille saattamisella" toimittamista tai tarjoamista kolmannelle osapuolelle joko maksua vastaan tai maksutta. Maahantuontia pidetään markkinoille saattamisena;
- "maahantuonnilla" fyysistä tuomista yhteisön tullialueelle;

Tuotelainsäädäntö (esim. RoHS)

- *markkinoille saattamisella* sähkö- ja elektroniikkalaitteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville Euroopan talousalueen markkinoilla;
- *asettamisella saataville markkinoilla* sähkö- ja elektroniikkalaitteen toimittamista Euroopan talousalueen markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua, kulutusta tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai veloituksetta;

Huomioitavaa lainsäädännöstä

- Tarkistettava erot eri lainsäädäntöjen määritelmissä
- Maahantuonti voi tarkoittaa EU-maahantuontia tai Suomeen tuontia.
- Tulkintojen apuna voidaan käyttää EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opasta (ns. Blue guide)
 - Ei sovelleta kemikaalilainsäädäntöön
ml. REACH-asetus

Näitä valvomme

Tuotteet

- Biosidit
- Ilotulitteet ja räjähteet
- Jalometallituotteet
- Kaasulaitteet
- Kasvinsuojeluaineet
- Kemikaali- ja VAK-säiliöt
- Kemikaalituotteet
- Kosmetiikka
- Kuluttajatuotteet
- Mittauslaitteet
- Painelaitteet
- Pelastustoimen laitteet
- Rakennustuotteet
- Sähkö- ja elektroniikkalaitteet
- Teollisuus- ja kuluttajakemikaalit

Palvelut

- Tarkastus-, testaus- ja muut vaatimuksenmukaisuuden arviointipalvelut
- Asennus- ja huoltopalvelut
- Kuluttajapalvelut

Laitteistot

- Sähkölaitteistot
- Kaasu-, öljy- ja kylmlaitteistot
- Paineelliset järjestelmät

Laitokset ja kaivokset

- Kemikaalikohteet
- Räjähdetehtaat ja -varastot
- Kaivokset
- Malminetsintä
- Kullanhuuhdonta

Akkreditointi

- Laboratoriot
- Sertifiointielimet
- Tarkastuslaitokset
- Vertailumittausten järjestäjät
- Todentajat

Markkinavalvonta

Markkinavalvonnan tavoitteena on, että myynnissä olevat tuotteet ovat määräysten mukaisia ja yritykset toimivat lainsäädännön mukaisesti.

Valvomme myynnissä olevia tuotteita pistokokeenomaisesti ja riskiperusteisesti:

- Tuotteita ei tarkasteta tai hyväksytä ennakolta.
- Valvottavat tuotteet valitaan sen mukaan, mitkä puutteet aiheuttaisivat suurinta vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Markkinavalvontaviranomaisena Tukes

- tekee kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä viranomaisten ja järjestöjen kanssa, EU-yhteistyö painopisteenä
- on EU:n ICSMS-tietojenvaihtojärjestelmän ja vaarallisia tuotteita koskevan nopean tietojenvaihtojärjestelmän Safety Gate RAPEXin yhteyspiste Suomessa
- viestii aktiivisesti tuotteiden turvallisuuteen liittyvistä asioista
- neuvoo ja opastaa, esim. Tunnen tuotteeni -oppimisalusta ja kemikaalineuvontapalvelu.

Markkina- ja turvallisuusvalvonnan vaiheet

- Selvitysvaihe:
 - Oikeus saada tietoja, tehdä tarkastuksia ja ottaa näytteitä
 - Tuotetestaus
 - Kuuleminen
- Ratkaisuvaihe:
 - Annetaanko velvoittava päätös eli käytetäänkö valvontakeinoja? Ja kenelle?
 - Mitä keinoja käytetään ja missä laajuudessa?
 - Tiedoksianto
- Jälkitoimet:
 - Muutoksenhaku
 - Safety Gate (RAPEX), ICSMS, Marek ja tiedottaminen
 - Kulujen periminen

Valvontakeinot – eivät ole sanktioita!

- Alueellinen toimivalta
- Tarkoituksena poistaa vaara tai vaatimustenvastaisuus
- Tapauskohtainen harkinta: suhteellisuus, tarkoitussidonnaisuus, varovaisuusperiaate ja valvontakäytäntö
- Yleisimmin käytetyt:
 - Ohjauskirje
 - Myyntikielto/Kielto asettaa saataville markkinoilla – Lopeta myynti!
 - Markkinoilta poisto – Lopeta myynti ja pyydä koko jakeluketjuasi lopettamaan! (Withdrawal)
 - Palautusmenettely – Takaisin veto loppukäyttäjiltä asti! (Recall)
- Tehosteet, esim. uhkasakko
- Tutkintapyynnöt poliisille kemikaalirikkomuksesta => sakko

SCIP-valvonta

- Miten tehdä SCIP-valvontaa:
 - projektimaisesti, jolloin valitaan tietty tuoteryhmä, johon SCIP-valvontaa kohdistetaan
 - integroitu valvonta, jolloin tarkastetaan tuotteen vaatimustenmukaisuutta usean eri lainsäädännön nojalla
 - tarkastamalla kaupoissa myytäviä esineitä ja ostamalla esineitä tarkempaan tarkasteluun ja testautettavaksi
 - valvomalla tietyntyyppisiä materiaaleja eri tuotteissa
 - kuluttajien tai yritysten ilmoitusten johdosta.

Ennakkokysymys ilmoitusten oikeellisuudesta, vastuusta ja sanktioista

- Kuka valvoo ilmoitusten oikeellisuutta?
- Jos on epäily, että joku kaupallinen komponentti sisältää SVHC ainetta, mutta komponentin toimittaja ei ole ilmoitusta tehnyt - kenen vastuulla tällaisessa tapauksessa?
- Mitkä ovat sanktiot ilmoittamatta jättämisestä?
-
- Kommenttina:
- Jätettä ja kierrätystä tekevät toimijat ovat suhtautuneen koko SCIP tietokannan hyödyntämiseen epäillen. esim ohjeet siitä mistä yksittäisestä komponentista tarkalleen SVHC ainetta löytyy ohjeistukset puuttuvat 90% tapauksissa tietokonnasta. Onko tällainen ohjeistus sitten löydyttävä jos viranomainen sitä yritykseltä kysyy?

Vastaus

- ECHA ei tarkasta ilmoituksia => ilmoitusten oikeellisuus on toimijan vastuulla.
- Jos valvonnan yhteydessä Tukes havaitsee, että ilmoitus on puutteellinen, virheellinen tai tekemättä, Tukes on yhteydessä ja kohdistaa toimenpiteet jakeluketjun suomalaisiin yrityksiin.
- Tukesin yleisimmin käyttämät valvontakeinot ovat ohjauskirje, myyntikielto, markkinoilta poisto ja takaisin veto.
- Pyydettyäessä yrityksen on toimitettava Tukesille tiedot tietyn osan SVHC-aineesta ja sen pitoisuudesta.

Miten voit olla yhteydessä Tukeisiin?

- [Kysy tai anna palautetta –lomake](#)
 - Kysymyslomakkeella voit jättää myös soittopyynnön
- Kemikaalineuvonnan puhelinpalvelu puh. 029 5052 222:
 - maanantai 9.30 - 11.30
 - tiistai 9.30 - 11.30
 - torstai 13.00 - 15.00
- Valvonta, ilmoita vaarallisesta tai puutteellisesta tuotteesta:
- <https://marek.tukes.fi/ilmoitus.aspx>

**Kiitos!
Kysymyksiä?**